

COLORJEVE INFORMACIJE

oktober 1975 št. 9 (42), leto 4

Stane Dolanc: **KAKO KONSTITUIRATI ZDRUŽENO DELO?**

V zvezi komunistov smo v zadnjih nekaj mesecih imeli posvetovanja v okviru gospodarskih panog, je dejal Dolanc. To smo doumeli kot politično pripravo za konstituiranje združenega dela, pri čemer so velike težave, ker je veliko različnih interesov in stališč. Politična priprava, ki smo jo opravili s temi posvetovanji v štirih ali petih panogah, pa nima nadaljevanja. Nima mo uradnega odgovora o tem, kdo bo do sedaj ta, ki bo opravil združevanje formalno konstituiranega dela. Govorimo pa, da je vse nastalo pod vplivom združene ga dela in delavcev. Mislim, da je treba odkrito povedati kje in kaj smo, kajti samo tako lahko dosežemo določene rezultate.

Morda sem v tej oceni malo preveč radikalen, mislim pa, da je položaj nekako takšen in da nimamo za sedaj konstituiranega združenega dela, oziroma to, kar imamo, je odločno premalo, da bi imelo odločilen vpliv na vse naše načrte. Mislim, da je prva naloga vseh organiziranih socialističnih sil celotne samoupravne strukture, da to uresničimo. Konkretno pre mišljujemo, da bi morda bilo dobro dati nekakšno spodbudo, da bi nosilci tega bili vsaj za sedaj, dokler nimamo sistema, sindikati in gospodarske zbornice v republikah in federaciji, čeprav je problem tudi drugod. Denimo, lahko konstituiramo združeno delo v okviru ene panoge, toda tudi tu je odprto vprašanje, ali bomo dovolj objektivni, politično in ekonomsko, ker so med panogami različni interesi, različne možnosti in potrebe in, če hočete, tudi različne gospodarske osnove za razvoj ene ali druge panoge ...

Mislim, da je poleg tega problema, položaja, strukture in organiziranosti združenega dela, še en problem. Dejstvo je, da so pri nas različni interesi. Mi smo pred nekaj dnevi na enem izmed sestankov tukaj, v socialistični zvezi o tem že razpravljali. Različni interesi so zasebni in skupinski, spopadajo pa se z družbenim interesom. Mislim, da imamo danes zelo poudarjen osebni interes, da imamo zelo močan kolektivni skupinski interes v okviru posameznih podjetij. Odkrito moramo reči, da so tudi različni interesi med republikami in pokrajinama.

Ta dokument (o konceptiji dolgoročnega razvoja — op. uredništva) mora biti izraz interesov delavskega razreda Jugoslavije in na nek način vsaj splošno izraženo usklajevanje zasebnih in skupinskih interesov delovnih ljudi z družbenimi interesi, to pa pomeni po svojem bistvu, z zgodovinskim interesom delavskega razreda Jugoslavije. To naj pomeni korak naprej pri uresničevanju te zgodovinske vloge delavskega razreda Jugoslavije. Mislim, da moramo v zvezi s tem vedeti, da to uresničujemo v posebnih okoliščinah. Mi smo večnacionalna država in moramo upoštevati nacionalne interese, ti nacionalni interesi pa morajo biti popol-

noma usklajeni z interesi delavskega razreda. Bilo bi prav tako nevarno, če bi zanemarili interese enega naroda.

(Odlomek iz ekspozicije sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZK Jugoslavije na seji predsedstva zvezne konference SZDL o konceptiji dolgoročnega razvoja in gospodarskih situacij v državi.)

Ko

France Popit: **SPORAZUMEVANJE DELAVCEV, NE PA VODSTEV**

Naše gospodarstvo se mora integrirati oziroma povezovati, in to ne samo horizontalno, temveč tudi vertikalno, tj. na vseh linijah, kjer nastajajo dohodkovni odnosi in kjer se prepletajo medsebojni interesi. Pri tem ni pomembno, kako se tako povezovanje imenuje, marveč gre za interes delovnih ljudi, da se povežejo, da bi na ta način racionalneje gospodarili in ustvarjali večji dohodek. Tako povezovanje moramo pospeševati, najpomembneje pa je, da dosežemo, da se bodo o tem dogovarjali delavci v TOZD na samoupravni osnovi, ne pa, kot se zdaj pogosto dogaja, samo v glavnem vodstvu. Praksa kaže, da ni mogoče priti do pravih samoupravnih integracij, če se o tem dogovarjajo samo vodilni ljudje. Zdaj se dogaja, da se najprej pogovarjajo o oblikah, tj., ali je nastala integracijska tvorba združeno podjetje ali sestavljena organizacija, nato pa prihaja do preprirov, zaradi česar ostaja vse tako kot je bilo prej. Kajti v takih primerih prvenstveno razpravljajo o organizaciji vodstev, ne pa o življenjskih problemih in interesih delavcev.

Ko

ANEKS K OSNUTKU DOGOVORA O DRUŽBENEM PLANU SR SLOVENIJE ZA OBDOBJE 1976 — 1980

Planiranje v temeljnih organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih

KEMIČNA IN GUMARSKA INDUSTRIJA

Združeno delo kemične in gumarske industrije je na svojih zborih delegatov združenja TOZD kemične in

gumarske industrije obravnavalo in sprejelo osnutek razvojnih možnosti kemične in gumarske industrije SR Slovenije v letih 1976—1980. Osnutek je pripravljen na osnovi selektivno obdelanih podatkov minimalnih kazalcev in služi za nadaljnje usklajevanje razvojnih programov TOZD v kemični in gumarski industriji.

Dokument se vključuje v priprave za sprejem družbenega plana Jugoslavije 1976 do 1980 in družbenega dogovora o temeljnih razvoja bazne kemične industrije SFRJ 1975—1985.

Kemična industrija po svoji tržni, tehnološki in ekonomski strukturi ni enotna panoga, pač pa je organsko vertikalno grajena iz naslednjih reprodukciskih celot, za katere se v okviru Jugoslavije pripravljajo sklenitev naslednjih samoupravnih sporazumov:

- proizvodnja baznih kemikalij — proizvodnja umetnih gnojil;
- proizvodnja surovin in monomerov — proizvodnja celuloznih in sintetičnih vlaken;
- proizvodnja umetnih snovi — predelava umetnih snovi;
- proizvodnja organskih kemikalij — proizvodnja zdravil in farmacevtskih proizvodov;
- proizvodnja organskih kemikalij — proizvodnja sredstev za zaščito rastlin;
- proizvodnja kemikalij (organskih in anorganskih) — proizvodnja sredstev za pranje;
- proizvodnja kemikalij — proizvodnja premaznih sredstev;
- proizvodnja kemikalij — proizvodnja pomožnih sredstev;
- proizvodnja kavčuka — proizvodnja in predelava gume.

V pripravi so tudi samoupravni sporazumi s pomembnejšima potrošnikoma izven panoge:

- kemična industrija — poljedelstvo,
- kemična industrija — tekstilna industrija,
- in s pomembnejšimi dobavitelji surovin:
- kemična industrija — elektrogospodarstvo,
- bazna kemična industrija — industrija nafte in zemeljskega plina,
- bazna kemična industrija — barvna metalurgija.

Iz tega dokumenta in analize obdelanih podatkov minimuma kazalcev izhaja, da je za razvoj kemične industrije v Sloveniji značilna relativno hitra rast predelovalne industrije ob premajhni rasti proizvodnje surovin in polproizvodov. To je pomembno še posebej zato, ker je relativna udeležba bazne kemije v kemični industriji SR Slovenije pod nivojem ostalih republik. Položaj se v zadnjih letih izboljšuje z aktiviranjem večjih objektov za proizvodnjo titanovega belila v "Cinkarni" Celje in povečanjem kapacitet proizvodnje formalina v INA-Nafta Lendava. Znatno se bo struktura v korist bazne kemije popravila z izgradnjo načrtovanih objektov.

Po predvidevanjih TOZD kemične in gumarske industrije, ki so razvidna iz obdelanih podatkov minimuma kazalcev, računa združeno delo s povprečno letno stopnjo rasti družbenega proizvoda 22,7 odstotka ob 6,7 odstotni stopnji rasti zaposlenih. Podatki za posamezne grupacije znotraj panoge pa kažejo občutne premike v korist bazne kemije, kar je razvidno iz tabele struktur in stopenj rasti fizičnega obsega proizvodnje:

	Struktura fizičnega obsega proizvodnje		Povprečna letna stopnja rasti 1976—1980
	I. 1975	I. 1980	
Kemična industrija	85,2	89	22,7
v tem:			
— bazna kemija	17,6	25	30,5
— farmacevtska ind.	21,0	24	24,8
— predelovalna ind.	46,6	40	17,8
Gumarska industrija	14,8	11	15,0
Kemična in gumarska skupaj	100,0	100	11,6

Iz razvojnih programov TOZD kemične in gumarske industrije je razvidno, da se združeno delo zaveda zaostajanja v preteklem obdobju na važnem surovinskem področju bazne kemije. Vse večja odvisnost od uvoza, s katerim pokrivamo že preko polovico potreb po kemikalijah v industriji, narekuje združenemu delu hitrejši razvoj bazne kemije. V ta namen predvideva združeno delo vlaganja za povečanje proizvodnje žveplene kisline, natrijevega tripolifosfata, anhidrida ftalne kisline, poliesterskih in alkidnih smol, organskih kislin, umetnih gnojil, alkalij, metanola in formaldehida ter formaldehidnih smol, poliamidnih vlaken, peroksida, aktivnih substanc za rastlinska zaščitna sredstva, baznih proizvodov v farmaciji, kompleksa proizvodnje aromatov itn. Proizvodnja aromatov je vezana na izgradnjo rafinerije v Kopru. Da pa bo združeno delo sposobno realizirati svoje razvojne načrte v okviru prioritarnih nalog, bo moralo še pred sprejetjem družbenih planov ob zavestni in preudarni politiki združevanja dela in sredstev, soglasno s posamičnimi in skupnimi interesi TOZD v okviru Jugoslavije podrobneje opredeliti nosilce projektov bazne proizvodnje. Ob že doseženem nivoju samoupravne organiziranosti kemične industrije Slovenije pa ne gre zanemarjati vloge združenega dela za skrb skladnega razvoja bazne kemije z ostalimi predelovalnimi kapacitetami. Zaradi povezanosti in prepletenosti proizvodnje, potrošnje in predelave kemičnih izdelkov v Jugoslaviji, saj v povprečju potrebuje vsaka panoga okoli 8,5 odstotka kemičnih izdelkov za svojo proizvodnjo, je potrebno čim prej skleniti družbeni dogovor o razvoju bazne kemije v Jugoslaviji ter ustrezne samoupravne sporazume.

Razvoj sodobne industrijske proizvodnje je pogojen s hitrejšim razvojem kemične industrije, ker je zanj značilna vse večja potrošnja kemičnih izdelkov. Značilno za slovensko in tudi jugoslovansko kemično industrijo pa je, da je čedalje manj v stanju pokrivati potrebe trga po kemičnih izdelkih, posledica tega pa je naraščanje uvoza kemičnih izdelkov.

Tako nastali strukturni disproporci so posledica investicijske politike v preteklih letih, ker razdrobljena kemična industrija ni bila sposobna zagotoviti lastnega razvoja, ki sodi med kadrovsko in kapitalno najintenzivnejše.

Zato je pomembno, da bo v obdobju 1976—1980 v največji možni meri omogočena realizacija razvojnega programa kemične industrije Slovenije.

INVESTICIJSKA VLAGANJA ZA OBDOBJE
1976 — 1980
 (iz minimuma kazalcev):
 — v mio. din

	Osnovna sredstva	Obratna sredstva	Skupaj	Delež lastnih sredstev v osnovnih sred. v %
Kemična industrija	8.368	3.498	11.866	46,1
v tem:				
— bazna kemija	2.954	745	3.699	33,9
— farmacevtska ind.	2.374	1.107	3.481	37,6
— predelovalna ind.	3.040	1.646	4.686	64,7
Gumarska industrija	722	182	904	61,6
Kemična in gumarska skupaj	9.090	3.680	12.770	48,0

V procesu dogovarjanja in sporazumevanja se bo moralo združeno delo celotnega gospodarstva opredeliti za prioritete pri zagotavljanju virov financiranja, da ne bi omejevali možnosti za reševanje še drugih strukturnih problemov.

Združeno delo kemične in gumarske industrije bo moralo stremeti za tem, da poveča delež sredstev na osnovi združevanja interesov TOZD panoge, kakor tudi interesov TOZD izven panoge.

Zaostajanje v preteklosti in rastoče potrebe domačega tržišča narekujejo v obdobju 1976—1980 celo zmanjševanje deleža izvoza. Bistvene spremembe na področju zunanjetrgovinske menjave pa bo združeno delo kemične in gumarske industrije doseglo tako, da bo z izgradnjo planiranih objektov za proizvodnjo surovin in polproizvodov relativno zmanjšalo uvoz. To bo vplivalo na izboljšanje razmerja med uvozom in izvozom na nivoju panoge od 1,9 v letu 1975 na 1,4 v letu 1980, pri proizvodnji kemičnih izdelkov za potrebe gospodarstva pa od 3,2 v letu 1975 na 1,9 v letu 1980.

IZVOZ (iz ankete minimuma kazalcev razvoja
1976—1980):
 — v mio. din

	1975	1980	Indeks	Delež izvoza v proizvodnji	
				1975	1980
Kemična industrija	1.271	2.968	233	15	13
v tem:					
— bazna kemija	523	1.207	230	23	19
— farmacevtska ind.	239	658	275	11	10
— predelovalna ind.	508	1.102	216	9	9
Gumarska industrija	267	336	125	18	12
Kemična in gumarska industrija skupaj	1.538	3.303	215	17	13

UVOZ SUROVIN IN REPRODUKCIJSKEGA
MATERIALA
 (iz ankete minimuma kazalcev razvoja 1976—1980):
 — v mio. din

	1975	1980	Indeks
Kemična industrija	2.160	4.285	198
v tem:			
— bazna kemija	761	1.794	236
— farmacevtska ind.	334	9.846	294
— predelovalna ind.	1.065	1.506	141
Gumarska industrija	437	8.045	184
Kemična in gumarska industrija skupaj	2.597	5.089	196

Iz osnutkov planov razvoja TOZD za obdobje 1976 do 1980 in predvidevanj za vso Jugoslavijo izhaja, da bo v prihodnjem razdobju združeno delo kemične in gumarske industrije moralo reševati uvozno izvozna neskladja tudi z večjim izkoriščanjem ekonomičnih domačih virov, s štednjo in boljšim izkoriščanjem surovin (tudi odpadnih) in na podlagi intenziviranja gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju. Tako opredeljene razvojne naloge bo kemična industrija Slovenije sposobna uresničevati z dolgoročnejšim povezovanjem s proizvajalci iz drugih republik, sovlaganj in smotnejšim povezovanjem materialnih tokov v mednarodni delitvi dela in specializaciji proizvodnje.

USTAVNA PREOBRAZBA ZDRUŽENEGA DELA

Za uresničitev ustavnih določb se moramo v nadaljnjem poglobljanju procesa organiziranja združenega dela na ustavnih zasnovah zavzeti, da čim prej zagotovimo:

— na področju delitve dohodka uresničitev načela, da delavci povsod in v celoti odločajo o rezultatih svojega dela;

— samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje kot temelj za urejanje medsebojnih razmerij;

— dosledno in celovito uveljavljanje delegatskega sistema;

— odločen pristop k organiziranju reprodukcijsko in dohodkovno soodvisnih celot, ki dobivajo vidno vlogo v procesih planiranja, ustvarjanja in delitve dohodka in ki pomenijo tudi realno nadaljevanje v izvedbi delegatskih odnosov.

Politična izhodišča skupaj z razpravami na vseh ravneh naj bodo osnova za sistemske zakone s področja združenega dela, družbene lastnine, temeljev družbenega planiranja in drugih, ki sestavljajo družbeno-ekonomski sistem.

Tako je rečeno v sklepnem aktu po razpravi o ustavni preobrazbi združenega dela, kot je bila vodena pred

tednom v zborih slovenskih skupščin. Povežimo sklepne ugotovitve ponovno z ocenami dosedanje ustavne preobrazbe združenega dela, ki jo je v imenu izvršnega sveta podal podpredsednik Roman Albreht. Med drugim je rekel, kako hitro nas lahko preobrazbena razgretost zapelje v nestrpnost in neučakanost. Tedaj vidimo samo tisto, česar še nismo dobro napravili, kje smo zadeli na težave, odpore itd. Učinki takih pomanjkljivih ocen niso vedno dobri. Vrhu tega so prav takšne ocene kot naročene za tiste, ki so "držali figo v žepu", ko smo se opredeljevali za novo ustavo in z njo za nadaljnji korak v družbeni preizkušnji. Tovrstni posamezniki se ne morejo, ne znajo ali pa nočejo živeti in vključiti v preobrazbene tokove. Krčevito se oklepajo takih opravil, katerih nosilci bi morali dajati delu pri preobrazbi spodbude, zgled in neposreden delovni prispevek. Ponujene rešitve zlahka primerjajo z rešitvami v drugih družbenoekonomskih ureditvah in jih na račun "poslovne preizkušnosti" zavračajo, omalovažujejo ali celo smešijo. V družbene tokove torej vnašajo določen občutek, da ustavna zasnova ni na trdnih tleh, da stvari niso do kraja premišljene in da so torej že po sami zasnovi sporne.

V najbolj kritičnih razpravah zanemarjamo zlasti razvojno sestavino preobrazbe. Naloge, ki smo se je lotili, terja svoj čas, saj gre za tako globok proces v opredelitvi proizvodnega odnosa, da ne gre brez ustreznih sprememb v materialnoproizvajalnih silah. Gre za globlji poseg v sestavine reprodukcije, to pa je neločljivo povezano z ustreznimi posegi tudi na druga področja. Soodvisno je potrebno vgrajevati nove funkcionalne mehanizme in ustrezno preoblikovati obstoječe. Imamo nalogo, ki terja izbrusen posluš za pravo mero, da zagotovimo neprekinjeni tok družbene preobrazbe, toda na način, ki povzroči čim manj motenj in pretresov v funkcionalnem delovanju združenega dela. Zato pa je potrebno oceniti pojave voluntarizma, ki povsem zanemarjajo objektivne razvojne pogoje in vsiljujejo stališče, da je celotna družbenogospodarska preobrazba odvisna samo od znanja in volje ljudi in prav nič od objektivnih dejavnikov. Tudi to je enostranski pristop, ki škodljivo, po nepotrebnem bega ljudi ter krha zupanje v lastne akcijske sposobnosti. Seveda ne gre pri tem zato, da je mogoče vsako slabost in nedelavnost nosilcev preobrazbe opravičevati z objektivnimi pogoji. K tej skrajnosti pa se najraje zatekajo posamezniki, ki niso pripravljeni na bitko s težavami, ob katerih delo pri preobrazbi neizogibno naleti ...

GV

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU

Zvezna skupščina je meseca junija dala osnutek Zakona o združenem delu v javno razpravo. Na eni prvih razprav, katero je vodil predsednik delovne skupine za izdelavo osnutka zakona Roman Albreht, je bilo poudarjeno, da bodo prav razprave dale prve kritične pri-

pombe na predlagane rešitve in pripomogle k zavzemanju končnih stališč. Poudaril je tudi, da gre za izoblikovanje temeljnih norem, ki naj bi omogočile, da se združeno delo konstituirajo na ustavnih načelih.

V razpravi so bile podprte osnovne intencije novega zakona, povedane pa so bile tudi kritične pripombe glede posameznih rešitev. Kot menijo, osnutek še ni zbral vseh elementov, ki urejajo odnose v združenem delu, tako da se bo ista snov pojavila tudi v drugih zakonskih tekstih. Prav tako tudi menijo, da se zakon preveč naslanja na organizacijske probleme, manj pa na dohodkovne odnose, ki so bistvo sistema združenega dela. Predstavniki združenega dela prav tako menijo, da so predlagatelji osnutka zakona predvsem izhajali iz teoretičnih postavk, manj pa so izkoristili dosedanje praktične izkušnje.

Roman Albreht je v razpravi poudaril, da so vse formulacije v zakonu še odprte in se lahko v javni razpravi še spremenijo. Zakon o združenem delu bo temeljni zakon s sistemsko določenimi mejami ekonomske politike in bo pomenil spojitve ustave z zakoni za posamezna področja.

Vprašanje, ki so ga obravnavali, je bilo tudi, kako definirati oblike samoupravnega sistema, ali naj bi bile trdneje predvidene, ali ohlapneje in naj šele praksa podpre nove oblike organiziranja. Iz dosedanjih razprav lahko sklepamo, da bodo v zakonu vsekakor našle svoje mesto temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela. Poudarjeno je bilo tudi, da ne bi bilo smiselno zelo podrobno vnašati v zakon medsebojnih odnosov v združenem delu, saj se bodo o tem lahko delavci samoupravno dogovarjali, tako na primer o delovnem času itd. Posebno pozornost naj bi posvetili tudi vprašanju odgovornosti delavcev in samoupravnih organov pri planiranju, tako da ne bi nekateri ustvarjali planov, drugi pa zanje odgovarjali. Ne glede na to, da gre šele za osnutek, pa bi bilo vendar po mnenju številnih prisotnih primerno vnesti tudi nekaj tehničnih in pravnih popravkov, tako da bi bil tekst čim bolj čist in jasan.

GV

REGISTRACIJA POLIKEM

Na izredni seji delavskega sveta, ki je bila 13. 10. 1975, so delegati v zvezi s soglasjem k registraciji Polikem sprejeli naslednje tri sklepe:

1. V koordinacijsko telo za povezovanje in usklajevanje delovnih programov oz. dejavnosti TOZD se imenujejo:
Jože Gortnar, dipl. ing., Andrej Založnik, dipl. ing., Mario Koprol, dipl. ing.
2. Na podlagi rezultatov dela koordinacijskega telesa se prične s pripravami za združevanje v odgovarjajočo obliko združevanja dela in sredstev v okviru sestavljene organizacije.

3. Delavski svet podpira pobudo delavskega sveta SOZD-a Polikem za spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Polikem.

Osnovna zahteva registrskega sodišča je, da se v poslovnem predmetu sestavljene organizacije poslovni predmet ne prekriva, zato bodo začasno registrirali SOZD z grupiranim poslovnim predmetom: bazna industrija, proizvodnja laminatov, proizvodnja premaznih sredstev, proizvodnja gumijevih izdelkov, trgovinska in zastopniška dejavnost.

NADOMESTILO KRVODAJALCEM

Delegati delavskega sveta so na izredni seji z dne 13. oktobra sprejeli sklep, da se krvodajalcem izplača za nadomestilo stroškov potovanja na odvzem krvi znesek v višini pol dnevnice, to je 90 dinarjev.

S tem je spremenjeno določilo 29. člena pravilnika o delitvi dohodka z dne 29. 6. 1972, tako da se sedaj glasi:

"Krvodajalcem podjetje izplača za nadomestilo stroškov potovanja na odvzem krvi znesek v višini pol dnevnice, v kolikor gredo na odvzem krvi izven delovnega časa. Če zaradi posebnih razmer, to je na nujno prošnjo Zavoda za transfuzijo krvi dajo kri med delovnim časom, jim nadomestilo ne pripada, pač pa imajo plačan 8 urni delavnik. Nadomestilo se izplača iz sklada skupne porabe."

UMETNIŠKE SLIKE — OSNOVNA SREDSTVA

Po določilih Zakona o amortizaciji osnovnih sredstev se obratni in poslovni inventar iz podskupin 799 nomenklature osnovnih sredstev mora voditi le kot osnovno sredstvo. Zato so delegati delavskega sveta na predlog finančnega sektorja sprejeli sklep, o prenosu umetniških slik v vrednosti 26.700 dinarjev na osnovna sredstva.

6. SEJA DELAVSKEGA SVETA POLIKEM

Na 6. redni seji delavskega sveta, ki je bila v sejni dvorani Skupščine občine Kranj 30. septembra 1975, so delegati razpravljali o šestih točkah dnevnega reda. Najprej je bilo podano poročilo o izvršitvi sklepov ter potrjen zapisnik 5. redne seje, nato pa informacija o poslovnih učinkih proizvodnih in trgovskih delovnih organizacij ter skupnih služb SOZD Polikem v prvih šestih mesecih. Informacija, ki je bila v celoti objav-

ljena kot priloga biltena št. 4, so delegati sprejeli v predloženi obliki.

Sledilo je poročilo o registraciji SOZD. Omenjeni so bili razlogi, zakaj do registracije še ni prišlo. O predlogih sklepov za registracijo sta razpravljala širši strokovni svet in odbor za splošne zadeve ter jih soglasno sprejela. Delegati so bili naprošeni, da delavski sveti njihovih temeljnih organizacij združenega dela oziroma organizacij združenega dela sklepe čimprej obravnavajo in sprejmejo. Ker v tem primeru ne gre za neodtujljive pravice delavcev, ni potrebna absolutna večina glasov pri sprejemanju, so delegati sprejeli predložene sklepe (objavljene v biltenu št. 4).

Glede na potek mandata dosedanjemu direktorju kadrovsko-splošnega sektorja združenega podjetja Polikem, ki je bil imenovan za obdobje enega leta, je bilo na osnovi stališč predstavnikov organov družbenopolitičnih organizacij združenega podjetja predlagano imenovanje razpisne komisije za razpis tega delovnega mesta.

Sprejet je bil sklep:

Imenuje se razpisna komisija za razpis delovnega mesta direktor kadrovsko-splošnega sektorja Združenega podjetja Polikem, v naslednji sestavi:

— Babnik Gelo	Donit
— Jesih Marjan	Commerce
— Mohorič Iva	Polikem
— Mlinar Andrej	Chemo
— Milivojevič Mile	Sava
— Jemec Marjana	Helios

Mandat razpisne komisije traja eno leto.

V nadaljevanju je bil sprejet dogovor o gospodarskem načrtu za leto 1975 s predlaganimi dopolnitvami s tem, da se točki 2.4, tretja alineja, četrti odstavek, doda sledeča dopolnitev: "specializirane temeljne organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z zunanjetrgovinsko dejavnostjo smejo povečati uvoz s tem, da ga skladno s predpisi pokrivajo s 100 % uvozom."

Sklep je bil sprejet pogojno, s tem, da delegacija delovne organizacije Commerce o tem naknadno odloča.

S pravnomočnim konstituiranjem delovne organizacije Sermin je prenehalo financiranje s strani konzorcija, s tem pa se je delovna organizacija znašla v težkem finančnem položaju. Ker pa s svojim projektnim teamom deluje v skladu z mednarodnimi obveznostmi med Libijo in Jugoslavijo, ji mora Polikem, kot nosilec organske bazne kemije, posvetiti vso pozornost. Zato je pripravljen predlog pogodbe z delovno organizacijo Sermin, ki predvideva storitve v znesku 480 tisoč dinarjev do konca letošnjega leta.

Delegati so potrdili sklenitev pogodbe s tem, da je veljavna po potrditvi pristojnih samoupravnih organov podpisnic.

Ob koncu seje delavskega sveta je predsednik tov. Peter Škufca pripomnil, da je na osnovi 22. člena začasnega poslovnika o delu delavskega sveta, dolžan podati obvestilo, da nekateri delegati ne prihajajo na seje delavskega sveta. Po predlogu delavskega sveta je možno nekatere izmed njih odpoklicati oz. zamenjati, tako delegacija delovne organizacije Donit ni bila sklepčna, iz delovne organizacije Helios je bil en sam delegat, iz Commerca ni bilo nobenega. Vsekakor je tak odnos delegatov do dela samoupravnega organa, v katerega so bili izvoljeni, vreden graje.

DRUGI O NAS

V reviji "Kemična in gumarska industrija v Sloveni-

ji", ki je izšla kot posebna priloga revije Slovenija paralele, je uvodoma objavljen zapis Zvoneta Dragana, podpredsednika Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o naložbah v kemično industrijo v prihodnosti ter hitrejšemu razvoju bazne kemične industrije. Dr. Lev Premru, direktor Združenja kemične industrije, pa je v daljšem članku osvetlil hitrejšo rast v kemični industriji z vidika pričetih procesov združevanja dela in sredstev. V nadaljevanju so predstavljene vse tri obstoječe SOZD: KEMA, POLIKEM in LEK — KRKA, ter njihove posamezne članice, med katerimi je v sklopu POLIKEM tudi naše podjetje:

Tovarna barv in lakov

COLOR

Medvode, Preska

Telefon: 061-71 002, 71 022

Telex: 31110

Poslovni uspeh:

(v tisočih dinarjev)

Leto	Celotni dohodek	Družbeni proizvod	Izvoz (v dolarjih)	Število zaposlenih	Družbeni proizvod zaposleni
1965	66.345	15.028	—	311	48.322
1966	71.927	15.980	—	324	49.321
1967	82.133	18.468	—	337	54.801
1968	91.752	22.901	—	363	63.088
1969	114.995	32.673	599.368	387	84.426
1970	117.830	29.836	1.697.198	426	70.036
1971	141.286	31.260	1.695.214	463	67.516
1972	166.188	40.396	1.995.594	495	81.608
1973	214.794	47.209	2.050.013	528	89.411
1974	357.256	66.662	4.733.019	543	122.766

Proizvodni program: barve in premazi: antikoroziivni, disperzni, fungicidni, kazeinski, mineralni, podvodni, tiskarski, temeljni (osnovni) eno in dvokomponentni, oljnati na osnovi lanenega olja in sintetičnih smol; emajli in laki: na osnovi lanenega olja, nitroceluloze, sintetičnih smol in alkohola (denaturiranega), emajl za pečenje in sušenje na zraku; firneži; kiti na osnovi lanenega olja in nitro; sintetična lepila; razredčila; sikativi (naftenati); sintetične smole (alkidne, fenolne in karbamidne).

VEČJA BLAGOVNA MENJAVA

Obisk slovenske gospodarske delegacije v Nemški demokratični republiki je pokazal, da se gospodarstvo te dežele živo zanima za sodelovanje s slovenskim gospodarstvom ter da so možnosti za povečanje blagovne menjave v obe smeri kot tudi za druge oblike sodelovanja še izredno velike. Glede sodelovanja na področju kemije sta obe strani izrazili pripravljenost za uresničitev predlaganih sovlaganj v petrokemijo; v kratkem bodo ti predlogi izdelani do podrobnosti. Predstavniki vzhodnonemškega gospodarstva so se zavzeli za razširitev dosedanjih kooperacijskih odnosov v farmacevtski proizvodnji (KRKA) in proizvodnji barv ter lakov in alkidnih smol (COLOR). Nosilec novega industrijskega sodelovanja na področju proizvodnje laminatov in filtrov pa naj bi bil DONIT. V zvezi z

gradnjo novega obrata za proizvodnjo titanovega dioksida v celjski Cinkarni pa bo treba prej rešiti še nekatere probleme, ki ta čas zavirajo gradnjo drugega skupnega proizvodnega obrata v Celju. Gre za proizvodne probleme, kritje tekoče izgube in probleme varstva okolja.

GV

"TAM" MARIBOR — 100.000 VOZIL

V tovarni avtomobilov in motorjev TAM Maribor naj bi v proizvodnji letos dosegli 9500 vozil. Lani so proizvedli 8000 vozil, v letu 1978 pa naj bi znašala proizvodnja 13.000 vozil (tovornjakov, avtobusov, specialnih vozil).

Pred kratkim so v okviru proslavljanja 25. obletnice samoupravljanja slavili pomembno delovno zmago, saj je proizvodno linijo v TAM — skupnost TOZD cestnih vozil zapustilo sto tisoče vozil znamke TAM.

Z izdelavo tovornjakov so v TAM začeli po vojni, ko so izdelovali tovornjake "pionir" po licenci češkoslovaške firme Praga. Leta 1957 so sklenili licenčno pogodbo z zahodnonemško firmo KHD, ki je pozneje prerasla v pogodbo o poslovnotehničnem sodelovanju. Danes je ta pomemben proizvajalec vozil poznan ne samo na domačem, temveč tudi na tujih trgih. Proizvodni program je bil zasnovan na željah in potrebah kupcev. V teh letih so v TAM dosegli velike uspehe in poželi veliko priznanj z izbiro in kvaliteto svojih vozil.

Velik del proizvodnje je namenjen izvozu. Med evropskimi kupci Tamovih vozil je najmočnejše zastopana Poljska, kamor izvažajo avtobuse. TAM izvažata tudi v Afriko, Azijo in Latinsko Ameriko. Letošnji izvozniki rezultati kažejo na to, da bo TAM prekoračil planirani izvoz v vrednosti 20 milijonov dolarjev.

V zadnjem času je TAM uvrstil v svoj izbor vozil dodatni program težkih tovornih vozil Magirus, ki jih uvažata razstavljene od svojega zahodnonemškega partnerja. Tako ponuja TAM iz svojega dopolnilnega programa težkih vozil jugoslovanskemu trgu osem tipov tovornjakov in dva tipa avtobusov.

Doma in v tujini se je TAM uveljavil tudi kot pomemben proizvajalec zračno hlajenih diesel motorjev. Zmogljivosti omogočajo proizvodnjo 14.000 motorjev letno. Del teh motorjev vgrajuje TAM v svoja vozila, velik del pa jih izvažata firmi KHD. Ti motorji se uporabljajo tudi za vgradnjo v najrazličnejše stroje (predvsem gradbene) in za pogon drugih agregatov.

25 DRŽAVNIH ODLIKOVANJ

Komisija za odlikovanja, katero je imenoval delavski svet podjetja, je pripravila predloge za podelitev državnih odlikovanj 25 članom delovnega kolektiva ter jih posredovala občinski komisiji za odlikovanja.

Komisija je izbrala za odlikovanja v jubilejnem letu proslavljanja 25-letnice samoupravljanja in 30-letnice osvoboditve tovariše in tovariše, ki so se posebej odlikovali s svojim dosedanjim družbenopolitičnim delom in delom na delovnem mestu. Odlikovanja bodo predana ob proslavljanju 25-letnice samoupravljanja v mesecu novembru letos.

USTANOVLJENA SOZD JUTES

V Zagrebu je bil podpisan samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Jugoslovanske tehnične zaščite — Jutes.

S tem podpisom so se delovni ljudje osnovnih delovnih organizacij združenega dela Dekor iz Šabca, Duga iz Pulja, Obnova Split, Pleskar Ptuj, Tekol Maribor in Karbon Zagreb povezali v sestavljeno organizacijo.

cijo.

Ob podpisu so povedali, da pomeni ta združitev v okviru sestavljene organizacije jamstvo za boljšo aktivnost v stroki. Takšna organizacija združenega dela bo povezala vse interese, sredstva in delo na področju antikorozijske zaščite v ladjedelništvu, elektrogospodarstvu, metalurško predelovalni industriji, gradbeništvo doma in v tujini.

Sestavljena organizacija združenega dela bo koordinirala delo članic na deloviščih doma in v tujini in bo na ta način možno racionalneje izkoristiti proizvodne zmogljivosti in strokovne potenciale.

Jutes šteje kakih 3000 delavcev, od katerih je največ kvalificiranih in visoko kvalificiranih, in okoli 400 tehnikov in inženirjev, skupni letni dohodek pa bo po dosedanjih ocenah 350 milijonov dinarjev.

MV

USPEŠNI STRELCI

Na področju strelstva je bilo v zadnjem času dvoje tekmovalcev in sicer: sindikalno tekmovanje v okviru športnih iger Polikema in pa odprto medobčinsko prvenstvo veteranov z vojaško puško v Ljubljani. Obeh tekmovanj so se udeležili tudi naši strelci, med katerimi naj še posebej omenim mladega in perspektivnega strelca Staneta Krelja, ki je na Polikemovih igrah z odličnim rezultatom (173 krogov od 200 možnih) bistveno pripomogel, da je ekipa SD Color dosegla prvo mesto pred ekipama Save in Donita. Tudi ostala dva tekmovalca Krelj Franc in Bugar Ivan nista dosti zaostala za svojim družinskim tovarišem — zmagovalcem med posamezniki, tako da gre pohvala za izreden uspeh prav vsem trem.

Tudi naši veterani: Šetina Janez, Krelj Franc in Traven Izidor, katerim bi se glede na leta lahko že bolj tresle roke, so se plasirali med prvih deset najboljših in s tem ovrgli trditve nekaterih, da dolgoletni zakonski staž slabo vpliva na zadetke v črno.

Marjan Hribernik

SPREJEM PRAVILNIKOV

Na 26. seji delavskega sveta z dne 22. septembra 1975 so delegati sprejeli:

- pravilnik o formiranju cen
- pravilnik o knjigovodstvu
- pravilnik o čuvanju tajnih podatkov
- pravilnik o hišnem redu samskega doma in poslovanja.

PRIZNANJE POLKVALIFIKACIJ

Na 26. seji delavskega sveta so bili na predlog direktorja kadrovskosplošnega sektorja na podlagi uspešno opravljenih testov priznani nazivi "priučeni" (polkvalificirani) delavci, naslednjim delavcem:

Alojzu Kodriču, Miloju Radunoviču, Vincencu Staretu in Ivanu Kršinarju iz tehničnega sektorja.

ODPISI

Na 26. seji delavskega sveta so delegati sprejeli sklep o odpisu osnovnih sredstev in drobnega inventarja (brez vrednosti), polizdelkov v vrednosti 160.193,65 dinarjev v breme dohodka podjetja in gotovih izdelkov v vrednosti 4.651,20 dinarjev v breme dohodka podjetja ter surovin v vrednosti 2.699,35 dinarjev tudi v breme dohodka podjetja. Obenem se odpišejo zaračunane obresti podjetjema "Tehnomercator" Celje v znesku 8.350,60 dinarjev in "Meblo" Stara Moravica v znesku 2.138,50 dinarjev, vse v breme dohodka podjetja.

S SEJE SIS ZA ŽELEZNIŠKI IN LUŠKI PROMET

Prispevna stopnja (3,2 % določena v zakonu o usmeritvi sredstev SR Slovenije za investicije v gospodarstvu v letih 1971 do 1976) za modernizacijo prog v okviru železniškega gospodarstva bo z zakonom ukinjena konec junija prihodnje leto. Toda z zbiranjem sredstev bo treba nadaljevati. Gospodarstvo bi se moralo na samoupraven način (s samoupravnim sporazumom) dogovoriti o nadaljevanju zbiranja sredstev. Vsekakor bo potrebno natančneje urediti transportno politiko in končno začeti z usklajenim obravnavanjem železniškega, cestnega in drugega transporta. Potrebno bo tudi točneje določiti vlogo samoupravne interesne skupnosti. To so poudarili na seji (15. septembra) predsedstva skupščine samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet SR Slovenije, ko so obravnavali problematiko cen transportne dejavnosti ŽG Ljubljana in politiko in sistem pokrivanja stroškov ter združevanje sredstev za finansiranje programa razvoja v letih 1976 do 1980 v okviru realizacije stališč in predlogov ukrepov IS skupščine SRS k oceni uresničevanja resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975.

Na seji so obravnavali in potrdili informacijo o poslovnih rezultatih transportne dejavnosti ŽG Ljubljana po periodičnem obračunu za prvo polletje letos. Obseg dela v potniškem prometu je v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta presežen za 1,9 %, letno načrtovano delo za letos pa je doseženo z 51,3 %.

V blagovnem prevozu so bili doseženi slabši rezultati, saj se je delo zmanjšalo za 2,5 %, letni načrt pa je bil dosežen z 48,7 %.

Dnevni red seje je vseboval še obravnavo informacije o periodičnem obračunu SIS za prvo polletje letos in informacijo o prekoračitvah investicij ŽG Ljubljana na prometnem križu. Obravnavali so še prekoračitev pri gradnji obale za generalni tovor v Luki Koper, informacijo o poteku akcije za podpis samoupravnega sporazuma o nadomestilu v letu 1974 izpadlih transportnih dohodkov v TOZD združenih v ŽG — ŽTP Ljubljana in o vlogi Geodetskega zavoda RS Slovenije

Ljubljana za izdajo soglasja za glavni projekt rekonstrukcije ceste Velenje — Huda luknja.

GV

JAMARJI — POGUMNI FANTJE V AKCIJI

Veliko novega, neodkrita, veliko skrivnosti in presenečenj skriva notranjost zemlje. Z vsakim metrom v globino, v pričakovanju novih rogov, dvoran in kapnikov, ki se kažejo v luči baterijskih svetilk in spominjajo na tiho šepetanje tisočletij, pozabljaš na nevarnosti.

Naša jamarska sekcija, ki je že zbrala skupino ljubiteljev podzemnega sveta, odpira možnosti, da se spusti v to lepo pustolovščino in si ogleda le delček tega.

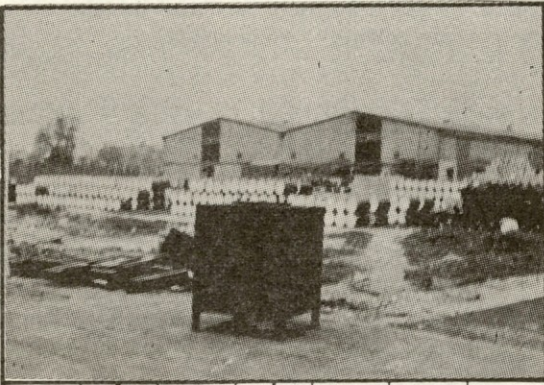
Že drugič to poletje smo se zbrali in odrinili na pot s tremi avtomobili in celim kupom opreme. Naš cilj je bil tokrat brezno v hribu blizu vasi Dobre-polje na Dolenjskem. Prvič pred enim mesecem so člani naše jamarske sekcije dosegli v breznu globino osemdesetih metrov. Takrat niso imeli več vrvi. Danes je imamo nekaj več, preko sto metrov in vitel, ki ga bomo preizkusili. Že pred osmo uro smo bili pod pobočjem, kjer smo pustili avtomobile. Oprema z vrvmi, vitlom, čeladami, svetilkami je zložena poleg avtomobilov. Med drugim je tudi peč na olje, zaboj piva, kruh in vse, kar še potrebujemo zraven. Ker si "šerp" nismo najeli, si opremo in hrano porazdelimo in krenemo po gmajni navzgor. Pavle in Lado nas vodita, ker jima je pot že znana, tako smo v pol ure prispeli do brezna, katerega obkroža bukovo in hrastovo drevje. Porazdelimo se v dve skupini, ena pripravlja roštilj, druga pa vitelj, vrvi, nekateri preizkušajo baterijske svetilke in Dore se ukvarja s fotografskim aparatom.

Pogled v brezno in kamen, ki ga vržemo v globino, nam obljublja veliko novega in skrivnostnega. Trije gremo v globino. Pri spustu v temo se svetloba naših baterijskih luči igra po stenah in kapnikih v vedno novih prizorih nevarnih lepot podzemnega sveta. Na petdeset metrov ostanem jaz za zvezo. Pavle in Lado se spuščata naprej. Nahajam se v dvorani in moram na ves glas zavpiti, da me dežurni Lojze pri vitlu sliši, ko jim dajem komando "dol", "stoj" in "gor". Brezno ima več hodnikov in skozi enega od teh se spuščamo naprej. Jeklena vrv trepeti nad težo jamarja in se globoko zajeda v apnenčasto skalo.

Strop je okrašen s kapniki različnih velikosti in oblik. Tišina podzemnega sveta moti le tiho odvijanje jeklene vrvi in kapanje vode s stropa. Pavle in Lado sta že na koncu jeklene vrvi. Sta v velikanski dvorani. Ogledujeta jo dalj kot pol ure, tako sta navdušena nad lepotami in igro narave, da se težko ločita od nje. Brezno se izgublja še v globino, na žalost vrvi ni več in tako se moramo vrniti na površje zemlje.

Ura je že dvanajst in vsi trije smo že zunaj. Pri vitlu so morali trdo delati, da so nas izlekli ven. Polni vtisov, doživetij pri skupni akciji, ki zbližuje ljudi, smo se vrgli na drugi del izleta, na piknik, v prijetnem ambientu bukovega gozda. Skozi goste veje se preblijajo sončni žarki in padajo na roštilj.

M. + D.

				METER	NAUK O GOSPODAR- STVU	VETER NA JADRANU	PODEDOVAN	STGR. MIZ STOGLAVI ZMAJ	AFRIŠKO JEZERO	ISLANDIJA	CENTRALNI KOMITE	KITAJSKA LETAL- DRUŽBA	
				ARIZSKA DRŽAVA									
				MORSKA RIBA						VOLNENA TKANINA	100 (RIMSKE)		
				NOVICA						OGLJIK MESTO V ITALIJI			
ROMUNIJA	↓	24. ČRKA OSEBA IZ INDIJSKEGA EPA	↓	MESTO NA BORNEU	KRAVICA	↓	JAPONSKI OTOK				GRMIČA- STA TRAJNICA		
ISTI				TOVARNA V KOPRU				MEHKO- NEBNI JEZIČEK	IN TAKO DALJE PRESTAN, ZAPESTN.				
OBRNITI							MOČVIRNA STEGA TELOVARNI DRUŠTVO						
TOVARNA V LJUBLJANI					DIPLOMAT, PREDSTAV- NIK	ČISTO PREMOŽE- NJE				IZRAEL			
18. ČRKA		BAŠICA TRGOVSKO PODJETJE				ČISTI GUMI PISMENO POTRJALO				ALKOHOL- NA PIJAČA	ITALIJA Ž.IME		
TEČAJ DENARNE ENOTE							PREBI- VALCI ISTRE	BLEDENJE, BLODNJA					
OBKLJUČJA- TI							TONA	NARAVA TRISTAN V MOZAMBIKU					
ALBERT CAMUS			BELGIJA	6. 18. ČRKA				13. IN 23 ČRKA	PREBI- VALEC VEČNEGA LEDU	ENAKA SOGLAS. JANSKA	VELIKI AFRIŠKI PTICI		
ROMUNIJA		TOVARNA V ČERKNICI					DELETO V SLOVENIJI AVSTROGERSKI DENAR			ANCONA IRSKI OTOK			
											KISIK OČE		
				POVRŠIN- SKA MERA			RADIO	KALIJ 14. IN 6. ČRKA	PARADIŽ GRŠKA ČRKA				
				DOLOČITI NORHE									
				VODIK									
											SESTAVIL: G. Y.		

NAGRADNA KRIŽANKA

Za pravilno rešitev slikovne križanke razpisujemo tri nagrade:

1. nagrada 60 dinarjev
2. nagrada 40 dinarjev
3. nagrada 20 dinarjev

Križanke oddajte v splošni sektor z oznako "Nagradna križanka — oktober" do vključno 10. decembra 1975. Vsakdo lahko sodeluje le z eno križanko.

Obilo sreče!

COLORJEVE INFORMACIJE št. 9 (42), leto 4, oktober 1975. Izdaja jih organizacija združenega dela Color, Medvode, vsak mesec v nakladi 700 izvodov. Glasilo ureja uredniški odbor: dipl. arh. Janina Ferjančič, Alojz Izlaker, Anica Rozman, ing. Rihard Pevec in Franci Rozman, glavni in odgovorni urednik. Fotografije: Franci Rozman. Oprema: Pavle Učakar. Tisk: Partizanska knjiga Ljubljana.

A black and white photograph of a building, likely a school or institutional structure. The building has a dark, possibly brick or stone, exterior. A large, multi-paned window is prominent on the right side of the building. To the left, there is a smaller structure or entrance area. The overall image is grainy and has a high-contrast, somewhat somber tone.

Čestitamo!

Miss

Postali smo moderna družba, saj nas je ljudi vseh vrst!

Ker so najprej prebrali sklepe, je bila razprava povsem mirna!

Dopisyte v
Colorjeve
Informacije

SALE

The comic strip consists of two panels. Panel 1 shows a boy in a striped shirt and shorts lying on the ground, looking up in pain. A ball is in the air above him. A boy in a dark shirt and shorts stands nearby, holding a small rectangular object. Panel 2 shows the boy in the dark shirt punching the boy in the striped shirt. The boy in the striped shirt is being thrown back, with stars indicating impact. The boy in the dark shirt is holding a small rectangular object.

BOLNIŠKI KARTON

A black and white cartoon illustration of two men in suits sitting at a table, engaged in conversation. The man on the left is leaning back in his chair, while the man on the right is leaning forward, holding a pen and paper. The man on the right has a very large, prominent nose, and the man on the left has a long, thin nose. They are both wearing suits and ties. The man on the right is holding a pen and a small notepad. The man on the left is holding a folder or a book. They are sitting at a small, round table. The background is plain. The style is a simple line drawing with some shading.

— "Število sestankov smo povečali v primerjavi z lani za skoraj dvakrat ...!"

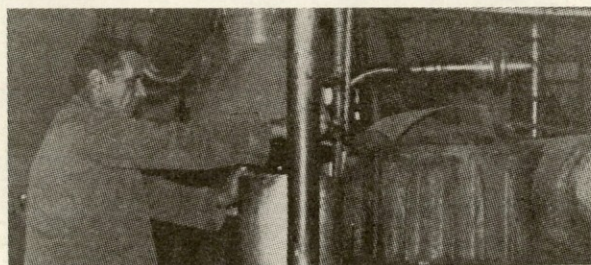
Za vsakodnevne številne telefonske zveze s celim svetom neutrudno že vrsto let skrbi Terezija Tome ...

Marije Rozman delovni vsakdan ...

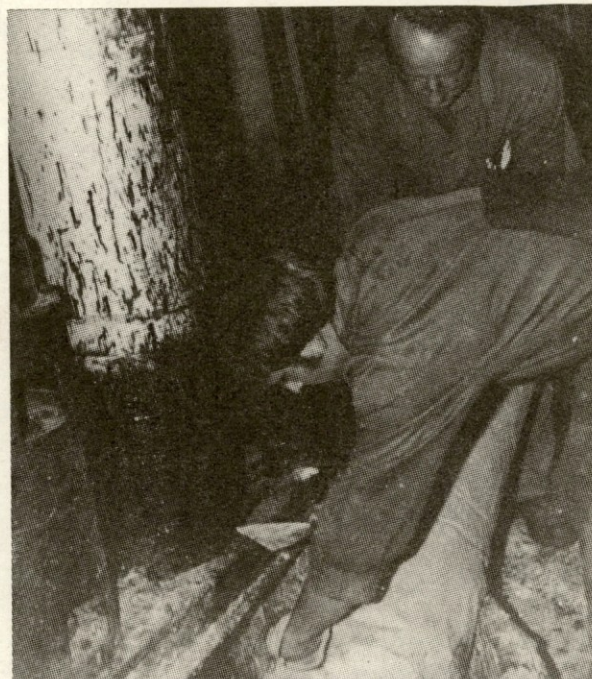
Surovine dobivamo iz uvoza v glavnem z večjimi tovornjaki ...

Jože Jenko je v oddelku sinteze že vrsto let ...

Dogovor je sklenjen: povečali bomo produktivnost ...

Za praznjenje vreč v kuhinji sta potrebna dva delavca ...

Označevanje ceste — toda ne z našo barvo ...

Smledniški most je postal vsakdanje zbirališče ribičev ...